Høringssvar til "Fremtidens Folkeskoler i Norddjurs Kommune"

Jeg er far til et barn, som lige er startet i 0. klasse på Toubroskolen. Derudover har jeg to mere, tvillinger, som skal starte i 2028. Jeg skriver dette høringssvar for at dele min oplevelse med at skulle vælge skole som tilflyttere med børn i Norddjurs Kommune.

Vi skrev vores ældste datter på ventelisten til Norddjurs friskole, lige da vi flyttede hertil i 2021. Da var hun 1 år gammel. Beslutningen var svær, for både min kæreste og jeg har gået på folkeskoler, som vi var glade for, og vi har egentlig den holdning, at det er sundt at omgive sig med mennesker fra alle samfundslag. Det var altså ikke på grund af vores overbevisning, at vi i første omgang fravalgte den lokale kommuneskole, men på trods af den.

Når vi alligevel valgte friskolen var det i første omgang mest fordi, vi ikke vidste noget om Toubroskolen. Vi vidste, at den eksisterede, at den desværre kun gik til 6. kl, at der ikke gik ret mange børn, og noget med et dårligt ry. Hvorfor der gik så få børn, kunne vi kun gætte på. Som årene gik, lagde vi mærke til, at spraysneen i vinduerne ud mod Lyngbyvej fik lov at blive siddende. I årevis. Det gav bygningen et forladt udtryk, og det bekræftede os i, at derinde måtte der mangle overskud.

Det hjalp heller ikke på lysten til at støtte det lokale skoletilbud, at nærmest alle lokale, vi talte med om skolevalg, mente, at "sådan nogle som os" hørte til på friskolen.

Hvorfor endte vi så alligevel med at vælge Toubroskolen til, fremfor friskolen? Jo, for det første viste friskolen sig ikke som det pædagogiske helle, vi havde håbet på. Historier om mobning og tøjsnobberi, iPads i undervisningen fra 1. kl. og manglende pædagogisk vision fik glansbilledet til at krakelere.

For det andet havde vi været involverede i organiseringen af vores lokale (private) dagtilbud. Her havde vi set, at lokale pædagogiske initiativer kan blomstre, hvis man er villig til at kæmpe for dem og ofre noget for fællesskabet.

For det tredje indså vi, at vi end ikke havde besøgt Toubroskolen i de 5 år, vi havde boet her. Derfor fik vi arrangeret en rundvisning, hvilket ikke var specielt nemt (mere om det senere), og vi var mundlamme over, hvor gode skolens faciliteter var. Samtidig var vi henrykte over den oprigtighed, vi blev mødt med af personalet. Der var en autencitet, som stod i skærende kontrast til friskolens salgstaler og Instagram-facade.

Jeg har derfor følgende spørgsmål:

1. Hvorfor får man ikke en velkomstmail i e-boks, når man flytter hertil, med information om daginstitutioner, skoler, fritidstilbud osv.?
2. Hvorfor bliver der ikke gjort lidt mere ud af kommuneskolernes hjemmesider? Især prosaen trænger mange steder til både korrektur og en sproglig, kærlig hånd.

3. Hvorfor er det decideret svært at booke en rundvisning på en skole som Toubro, som desperat mangler nye elever?

4. Hvorfor bliver samlæsning af klasserne på Toubroskolen problematiseret? Jeg var selv henrykt, da jeg hørte, at min datter i 0. klasse skulle undervises sammen med eleverne fra 1. og 2. - Så vidt jeg ved (og jeg har engang studeret undervisningsvidenskab i et par semestre) er der ingen evidens for, at børn lærer bedst, når de kun er omgivet af jævnaldrende. Sælg det i stedet som et eksperimentelt bud på den tidlige indsats for øget inklusion.

5. Hvem har dog fået den idé, at én person kan lede fire separate skoler?

Jeg skriver det her for at vise, at nogle af os, som flytter fra byen til landet, higer efter meget af det, som eksempelvis Toubroskolen kan tilbyde. Derfor er det, for mig at se, en kæmpe fejl ikke at prioritere og profilere de små, lokale skoler med den kant og karaktér, de nu engang har.

Og - apropos karakterer - det er mærkværdigt at læse de slides fra forårets workshops, hvor elevernes karaktérgennemsnit ved afgangsprøven tilsyneladende problematiseres. Norddjurs-elevernes gennemsnit er på niveau med den socioøkonomiske reference, står der. Det betyder vel, at så kan man ikke forvente mere, hvis ikke kommunens demografi ændrer sig? Og hvordan ændrer man demografien i en kommune? Gennem øget tilflytning og reduceret fraflytning af ressourcestærke familier med forældre, som har videregående uddannelser og overskud til at hjælpe deres børn med lektierne. Vi er ikke bange for vores børns faglige udvikling. Tværtimod er vi nok mere bekymrede for, om vores børn kommer til at lægge for megen identitet i deres målbare præstationer, fremfor den åbenhed og nysgerrighed, der fordrer livslang læring.

Sagt med andre ord: **Mange af os, der har børn med forudsætninger for at hæve karaktérgennemsnittet, vil ikke have store, "effektive" skoler.** Vi vil have børn, som trives, som bruger deres kroppe, som er på fornavn med alle skolens elever og ansatte, og som ikke bliver skærmafhængige, ensomme og angste. Børn, som ånder frisk luft, får lov til at være spontane, og som glæder sig til at komme i skole. Børn, hvis iboende motivation for læring ikke bliver slukket af jagten på et tal.

Skoler er ikke produktionsvirksomheder, og derfor dur det heller ikke at analysere dem med produktionslogik. Skolebørn er ikke produkter, som kan opnå en bestemt kvalitet ved, at man ændrer en kravspecifikation. Grundtvig ville vende sig i graven, hvis han hørte, hvordan der i dag tales om skolernes driftsmæssige under- og overskud. En skole er en investering i fremtiden, og dens potentielle effekt på kommunens fremtidige indtægter og udgifter lader sig ikke umiddelbart kvantificere. Hvad koster f.eks. en tidligere elev, som bliver kriminel, kontra én, som er i beskæftigelse og bidrager positivt til fællesskabet? Skolerne har utvivlsomt en rolle at spille i denne sammenhæng, men betragtes alligevel i budgetsammenhænge som isolerede enheder.

Rapporten "Kloge Kvadratmeter"[1] er efter min mening et skoleeksempel på, hvordan man **ikke** bør tænke og tale om skoler og lignende institutioner. Intentionen er jo god nok. Der er et økonomisk behov for at ændre på skolestrukturen i kommunen, og i den forbindelse har man gerne ville have nogle konkrete tal om de fysiske rammer, som kan give et fælles udgangspunkt for diskussionen. Det er der ikke noget galt med, men i al vidensproduktion gælder det, at man får svar som man spørger.

Der er for mange fejl i den rapport, hvilket også er pointeret i tidligere høringssvar[2], og det understreges af det notat[3] med rettelser til rapporten, som er uploadet fire dage efter udgivelsen. Hvorfor har man ikke udgivet en rettet version af rapporten, i stedet for 6 siders rettelser til en rapport på 39 sider? Men fejlene er desværre ikke rapportens primære problem.

Jeg er selv konsulent, jeg skriver rapporter ind imellem, og jeg læser rigtig mange hvert år. "Kloge Kvadratmeter" er den første rapport, jeg har læst, som ikke indeholder en eneste kildehenvisning. Jeg tror heller ikke, jeg i mit liv har læst en rapport, hvor det ikke er angivet, hvem forfatteren er. I indledningen stikker særligt én sætning ud:

> "*En central pointe i Kloge Kvadratmeter er behovet for en datadrevet tilgang, som skaber overblik, sikrer faktabaserede beslutninger og afdækker skjulte potentialer i Arealudnyttelsen.*"[4]

Med risiko for at fremstå bedrevidende finder jeg det nødvendigt at pointere, at

1. en "datadrevet tilgang" kun er så valid, som de data, den benytter,
2. den scoringsmodel, som rapporten anvender, primært giver "overblik" over, dels hvad den unavngivne forfatter mener, forskellige uspecifikke renoveringsarbejder vil kunne komme til at koste, hvis man vil opnå en uspecifik "tidssvarende" standard, og dels hvad en lille tech-startups uspecificerede sensorer har registreret i et uspecificeret tidsrum på en ukendt tid af året, og
3. "data" og "fakta" er to vidt forskellige størrelser (nogen må have sovet i videnskabsteori).

De metodiske mangler skriger til himlen, og man fristes til at spørge, om ingen i processen har påtalt, at fakta forudsætter reproducérbarhed, som igen forudsætter en falsificérbar hypotese. Da intet af det er tilstede i rapporten, har den ikke meget med "fakta" eller "sandhed" at gøre. **Jeg siger ikke, at alt, hvad der står i rapporten er forkert, men dens konklusioner er så usikre og ugennemsigtige, at det ville være en fejl at træffe beslutninger på baggrund af dem.** Enhver troværdig påstand bør kunne efterprøves.

---

[1] 39201-26 Hovedanalyserapport vedr. kloge m2 folkeskoler_revideret
[2] https://cdn.norddjurs.dk/norddjurskommune/Media/639167607831362280/H%C3%B8ringssvar%20indsendt%20af%20Murerfirmaet%20NN%20Byg.pdf
[3] 39202-26 Notat - Ændringer i hovedanalyserapport vedr. kloge m2
[4] Side 3: 39201-26 Hovedanalyserapport vedr. kloge m2 folkeskoler_revideret

På samme måde er det problematisk, at prognosen for det faldende elevtal bliver fremstillet uden en kritisk analyse af, hvorfor så mange forældre vælger friskolerne eller folkeskoler i nabokommuner. Vi må se indad, hvis udviklingen skal vendes.

Lad mig slutte med at opsummere mit budskab: Jeg støtter AB2. Jeg kan ikke forestille mig, hvem der ville sende deres børn på en skole, der kun går til 3. kl., og jeg kommer ikke til at sende mine børn til Grenaa, hvis deres skole lukker.

"*Lad mig hjælpe dig, eller du drukner! - sagde aben til fisken, og bragte den i sikkerhed i et træ*"[5]

Tak fordi du læste med.
Jon Enni, Revn

[5] Alan W. Watts (1915-1973)